

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Επικ. Καθ. Α. Δαγούμα

ΘΕΜΑ: Συμπληρωματική Δημόσια Διαβούλευση επί της Σκοπούμενης Τροποποίησης του Άρθρου 42 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Κ.Π.Η.Ε.)

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 611

Αθήνα, 10.03.2021

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο Σύνδεσμός μας διαχρονικά τάσσεται υπέρ της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας στην Ελλάδα, της ενσωμάτωσης της χώρας μας στην εσωτερική αγορά ενέργειας της ΕΕ και της υλοποίησης των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της Ενεργειακής Ένωσης. Η χώρα μας παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει κατά τα προηγούμενα έτη χαρακτηρίζεται ακόμα και σήμερα από ένα πολύ μεγάλο βαθμό συγκέντρωσης στην αγορά της προμήθειας, γεγονός το οποίο επηρεάζει δυσμενώς συνολικά τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας. Συνεπώς, η συνολική διαμόρφωση του Κώδικα Προμήθειας σύμφωνα:

(α) με τα οριζόμενα στην νέα ευρωπαϊκή Οδηγία 944/2019 και

(β) με την παράλληλη ενσωμάτωση της απόφασης 1888/2020 του ΣτΕ, η οποία ακύρωσε ως παράνομες τις διατάξεις του α. εδ της παρ. 1 του άρ. 21 και του τελευταίου εδ. της παρ. 1 του άρ. 42 ΚΠΗΕ, κρίνοντας ότι οι εν λόγω διατάξεις θέτουν περιορισμούς στη συμβατική ελευθερία επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας,

είναι απολύτως κρίσιμη για την συνέχιση της απελευθέρωσης της αγοράς προμήθειας.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι η ισορροπημένη λειτουργία της αγοράς προμήθειας θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της σωστής λειτουργίας της χονδρεμπορικής αγοράς και όχι μέσω μηχανισμών που στρεβλώνουν τη λειτουργία αυτής. Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στις αδικαιολόγητες πρακτικές κατά προτεραιότητα φυσικής παράδοσης ακριβών ποσοτήτων λιγνιτικής παραγωγής που υπό συνθήκες ανταγωνισμού δεν θα μπορούσαν να ενταχθούν στην αγορά.

Στη συνέχεια ο Σύνδεσμός μας θα ήθελε να επικεντρωθεί στα συγκεκριμένα σημεία που έθεσε η Αρχή Σας ως προτάσεις τροποποίησης του άρθρου 42 του ΚΠΗΕ.

- **Ερώτημα 1^ο:** Ο Πελάτης δύναται να καταγγείλει τη Σύμβαση Προμήθειας για να ασκήσει το δικαίωμα αλλαγής Προμηθευτή, ακόμη και εάν έχει ληξιπρόθεσμες, μη διακανονισμένες οφειλές, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οφειλές δεν υπερβαίνουν τα παρακάτω ποσά, ανά κατηγορία Πελατών, για τετραμηνιαία κατανάλωση:

- Οικιακοί Πελάτες: 150 €
- Μη οικιακοί (εμπορικοί) Πελάτες ΧΤ: 200 €
- Πελάτες ΜΤ: 1.000 €

Εάν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Πελάτη υπερβαίνουν τα ανωτέρω ποσά, ο Πελάτης δεν δύναται να προβεί σε καταγγελία της Σύμβασης Προμήθειας για άσκηση του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή, εάν δεν έχει προηγουμένως εξοφλήσει ολοσχερώς τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του που απορρέουν από την αρχική Σύμβαση, ή, εάν δεν έχει πρώτα προβεί σε διακανονισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών του προς τον Προμηθευτή του, στο πλαίσιο της πολιτικής διακανονισμών που αυτός εφαρμόζει, εκτός εάν εμπίπτει στην παράγραφο 5 του άρθρου 34 του Κ.Π.Η.Ε.

Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι η ως άνω πρόταση σχετικά με την υποχρέωση διακανονισμού του τελικού καταναλωτή –προκειμένου να μπορέσει να ασκήσει το αυτονόητο δικαίωμά του και να αλλάξει προμηθευτή– προβλέπει ιδιαιτέρως χαμηλά χρηματικά όρια τα οποία αποκλειστικό στόχο έχουν τη δημιουργία εμποδίων στο άνοιγμα της αγοράς. Ταυτόχρονα, η θέσπιση των ως άνω ορίων θέτει ζήτημα τήρησης των διαλαμβανομένων στην απόφαση του ΣτΕ, αφού παραβιάζουν ευθέως τον όρο της αναλογικότητας.

Επιπλέον, η πολυπλοκότητα και οι ασάφειες στον τρόπο επιβεβαίωσης ύπαρξης των κριτηρίων που ενεργοποιούν το δικαίωμα του προηγούμενου προμηθευτή να θέσει εμπόδια στην αλλαγή εκπροσώπησης του καταναλωτή θα οδηγήσουν σε προβλήματα υλοποίησης αυτής (ΔΕΔΔΗΕ) και ελέγχου (ΡΑΕ). Συνεπώς, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί βέβαιο ότι η ενσωμάτωση της εν λόγω πρότασης –στην παρούσα μορφή της– στο κανονιστικό πλαίσιο θα επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα στην ενίσχυση του ανταγωνισμού, θα προκαλέσει σύγχυση στην αγορά και μεγάλα προβλήματα παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής από την Αρχή Σας.

- **Ερώτημα 2^ο:** Συμπληρωματικά προς την ανωτέρω ρύθμιση, εισάγεται σύστημα επισήμανσης οφειλής (*debt flagging*), για τους Πελάτες, των οποίων οι ληξιπρόθεσμες οφειλές είτε δεν υπερβαίνουν τα ως άνω ποσά είτε έχουν ενταχθεί σε διακανονισμό με τον Προμηθευτή και οι οποίοι, ως εκ τούτου, συννόμως προβαίνουν σε αλλαγή Προμηθευτή. Στο σύστημα αυτό θα προβλέπονται διαβαθμίσεις στην επισήμανση οφειλής (διαφοροποίηση στην ένδειξη), οι οποίες θα αποτυπώνουν ποιοτικά χαρακτηριστικά του Πελάτη σε σχέση με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του.

Συγκεκριμένα, Πελάτης με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον παλαιό Προμηθευτή, ο οποίος προβαίνει συννόμως σε αλλαγή Προμηθευτή, επειδή οι εν λόγω οφειλές του δεν υπερβαίνουν τα υπό στοιχείο 1 ποσοτικά όρια, θα εμφανίζεται με κόκκινη επισήμανση σε περίπτωση που δεν έχει εντάξει τις ληξιπρόθεσμες αυτές οφειλές σε διακανονισμό με τον παλαιό Προμηθευτή του. Η επισήμανση αυτή θα είναι ορατή και στον νέο Προμηθευτή, εξυπηρετώντας την ενημέρωση του τελευταίου αναφορικά με τη φερεγγυότητα του Πελάτη του. Πελάτης που προβαίνει σε αλλαγή Προμηθευτή, έχοντας διακανονήσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του προς παλαιό Προμηθευτή του και ανεξαρτήτως του ύψους αυτών, θα επισημαίνεται με διαφορετική ένδειξη (π.χ. πράσινη επισήμανση).

Ο Σύνδεσμός τάσσεται υπέρ της δημιουργίας ενός συστήματος επισήμανσης οφειλής (debt flagging), μέσω του οποίου θα δηλώνεται η φερεγγυότητα ενός καταναλωτή με στόχο την προστασία της αγοράς από τους συστηματικούς κακοπληρωτές, παρόλα αυτά θεωρεί ότι:

(α) η πρόταση της Αρχής για το χαρακτηρισμό ενός πελάτη ως αφερέγγυου θέτοντας ως μοναδικό κριτήριο την απουσία διακανονισμού των οφειλών του και ενώ ικανοποιείται το κριτήριο σχετικά με το ύψος της οφειλής του σε σχέση με τα προτεινόμενα στο πρώτο ερώτημα όρια από την Αρχή -και συνεπώς νομιμοποιείται να αλλάξει προμηθευτή- είναι υπερβολική και εκ του αποτελέσματος θα οδηγήσει και πάλι στο κλείσιμο της αγοράς και τη διατήρηση του status quo υπέρ της δεσπόζουσας επιχείρησης.

(β) Οι ειδοποιήσεις-πληροφορίες θα πρέπει να εμφανίζονται αποκλειστικά και μόνο στο νέο δυνητικό Προμηθευτή και όχι στον παλιό, ώστε να αποφεύγονται καταχρηστικά φαινόμενα νόθευσης του ανταγωνισμού (“επαναπόκτηση πελατών”). Η ενημέρωση του παλιού προμηθευτή μέσω του debt flag θα πρέπει να γίνεται μόνο κατόπιν της εντολής αποκοπής και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι που αποτρέπουν την αλλαγή.

Συνεπώς, θα πρέπει η Αρχή σας να αξιολογήσει την υλοποίηση ενός τέτοιου συστήματος από έναν τρίτο φορέα ορίζοντας με αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια -λαμβάνοντας υπόψη και το σημαντικό θέμα των προσωπικών δεδομένων- την ενημέρωση αυτού από τους προμηθευτές σχετικά με την φερεγγυότητα των καταναλωτών τους. Είναι σημαντικό για τη διασφάλιση του αντικειμενικού χαρακτήρα της όλης διαδικασίας, αυτή χρονικά να γίνεται ανεξάρτητα από το αν αξιολογείται κάποιο αίτημα αλλαγής εκπροσώπησης.

- **Ερώτημα 3^ο:** Ο παλαιός Προμηθευτής, σε περίπτωση μη τήρησης από τον Πελάτη των όρων του διακανονισμού των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατ’ εξαίρεση διατηρεί για έξι (6) μήνες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αλλαγής Προμηθευτή, το δικαίωμα να υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης της παροχής, ακόμη και εάν έχει συναφθεί σύμβαση προμήθειας με νέο Προμηθευτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Πελάτη αντιστοιχούν σε τουλάχιστον έξι (6) μηνιαίους λογαριασμούς κατανάλωσης.

Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι η διατήρηση του δικαιώματος αποκοπής ενός Πελάτη είναι ιδιαίτερα σημαντική και πρέπει να ισχύει ανεξαρτήτως του ποιος (ο Πελάτης ή ο Προμηθευτής) έχει προβεί σε καταγγελία της σύμβασης προμήθειας και ανεξαρτήτως αν υπάρχει ή όχι διακανονισμός των ληξιπρόθεσμων οφειλών του.

Επίσης, ενώ ο περιορισμός στον χρόνο υποβολής του αιτήματος απενεργοποίησης είναι κατανοητός στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας που θέτει το ΣτΕ, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη ώστε ο χρονικός περιορισμός (α) να ακολουθεί τη χρονική διάρκεια του διακανονισμού (προκειμένου το ύψος των δόσεων του διακανονισμού να μπορεί να τηρηθεί από τον Πελάτη), καθώς και (β) να αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση ύπαρξης δεδομένων που επιβάλουν τη σύναψη νέου διακανονισμού.

Τέλος, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ως ιδιαίτερα επιζήμια για τον κλάδο της προμήθειας τη θέσπιση οποιουδήποτε ορίου σχετικά με το συνολικό ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών βάσει του οποίου νομιμοποιείται ο προηγούμενος προμηθευτής (ο οποίος δεν έχει πια ενεργή σύμβαση με τον Πελάτη) να υποβάλει αίτημα απενεργοποίησης και να οδηγήσει έτσι τον Πελάτη του σε διακανονισμό των οφειλών του. Η θέσπιση μιας τέτοιας διάταξης εκ μέρους της Αρχής σας θα βλάψει τη δραστηριότητα της Προμήθειας και θα οδηγήσει σε κλείσιμο της αγοράς.

Τέλος, ο Σύνδεσμός μας συμφωνεί με την πρόταση της Αρχής για μεταβατικό χαρακτήρα των εν λόγω διατάξεων και επαναξιολόγησή τους μετά από χρονικό διάστημα ίσο με ένα έτος.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσος

Γενικός Διευθυντής